

Miloslav Trnka

O spříznění architekta Antonína Cechnera s rodinou Kvapilů

Antonín Cechner *25. dubna 1857 Praha, oo 31. 8. 1889 Chudenice okr. Klatovy, † 24. září 1942 Mělník, absolvent pražské techniky (Ing. 1882), historik architektury, středoškolský profesor.

Rodiče: Emanuel Cechner (1823-1880), měšťan a řezník v Praze a Marie (*1836) rodem Sudová z Prahy.

Obdiv k jedinečné kráse klenebního umění pozdní gotiky, kde téměř vše snad zázrakem hraničí s možnostmi hmoty, záhy po studiích přivedl A. Cechnera do praxe v ateliéru Josefa Mockera při rekonstrukci chrámu sv. Víta na Pražském hradě (1885-1895). Cechnerova kniha „O slozích stavebních“, vypravená nakladatelem Koberem r. 1898, pak rychle dosáhla dalších doplněných vydání v Koberově Knihovně stavitelského praktika pod názvem „Slohy stavební“ (III. vyd. Praha 1908).

Ve svých dvaatřiceti letech se Antonín Cechner 31. srpna 1889 oženil v Chudenicích na Klatovsku s devatenáctiletou Zdenkou Kvapilovou, dcerou tamního černínského hraběcího lékaře Med. Dr. et Chir. Dr. Ignáce Kvapila a jeho paní Anny rodem Báslové, pocházející z obce Ptenín č. 1 na panství Merklín (dcera nadlesního Josefa Básla a jeho manželky Teresie r. Laadové z Prahy). Svědky při obřadu byli universitní profesor Dr. Ladislav Čelakovský z Prahy a Eduard Běhálek, ředitel černínského chudenického panství. Z manželství vzešlo celkem 5 dětí. Milada (*1891) a Zdenka (*1893) přišly na svět v Praze. Ludmilu, Vladimíra a Marii porodila architektova paní v bezpečném rodinném zázemí chudenického zámku čp. 1 (viz obrázek).

Ludmila Olga (*20. 8. 1892) se provdala 11. 8. 1913 na Smíchově za Jindřicha Kuglera. Vladimír Ignác (*24. 7. 1896), později také architekt, byl ženatý od 1. 8. 1931 ve Vršovicích s Boženou Richterovou. Marie Jana (*9. 5. 1900) provdaná 28. 12. 1922 na Smíchově se stala manželkou Františka Forsta. Kmotry těchto tří dětí byli chudeničtí prarodiče Dr. Ignác a Anna Kvapilovi, nejmladší Marii Janu při křtu držela na rukou Hana Kvapilová, členka souboru Národního divadla v Praze.

Pro jižní Čechy je A. Cechner především autorem „Soupisu památek historických a uměleckých v politickém okrese Kaplickém“, který vydala Archaeologická komise při České Akademii věd a umění v Praze r. 1921 (457 stránek, 482 černobílých il. a foto v textu), později také v němčině pod názvem „Topographie der historischen und Kunstdenkmale im Königreiche Böhmen von der Urzeit bis zum Anfange des XIX. Jahrhunderts: Der politische Bezirk Kaplitz“ (Praha 1929).

Dílo je dodnes citováno. Kromě okresu Kaplice zpracoval Cechner soupisy památek i z jiných oblastí: Hradec Králové (vydán 1904), Nová Paka (1909), Rakovník I. hrad Křivoklát (1911), Rakovník II. okres (1913) a Broumov (1930). Vzácné dokumentární fotografie v nich zachycují tehdejší stav objektů, v němž památky už nevidíme. Cechnerova profesní činnost je široce popsána v řadě biografických slovníků, nejnověji VLČEK, Pavel: Encyklopedie architektů, stavitelů, zedníků a kameníků v Čechách. Academia, Praha 2004, s. 111 (ISBN 80-200-0969-08), nebo Biografický slovník českých zemí, IX. sešit, C, nakladatelství Libri, Praha 2008, s. 398, autorka hesla Ing. Jana Kleinová z Národního technického muzea v Praze (ISBN 978-80-7277-366-4). Cechnerův osobní fond opatruje Archiv architektury NTM v Praze..

Cechnerův zámecký tchán **Ignác Kvapil** se narodil 3. července 1835 v Lutíně okr. Olomouc v selské usedlosti č. 13, Díky všestrannému porozumění svých rodičů - Ignáce Kvapila s Petronillou roz. Lusikovou, dcerou jiného lutínského sedláka Ignáce Lusika - úspěšně maturoval v roce 1855 na olomouckém gymnáziu a byl přijat na Lékařskou fakultu ve Vídni (Med. Dr. 22. 2. 1861, Chir. Dr. 13. 5. 1861 a magistr porodnictví 27. 6. 1861). Do pedagogického sboru pražské LF byl včleněn 12. 3. 1863, kde působil do r. 1864 jako asistent na porodnické klinice pro porodní báby. Poté přijal místo vrchnostenského a obvodního lékaře na chudenickém panství Černínů a v hraběcí službě setrval až do r. 1905. Spoluzakladatel Spolku českých lékařů, v jejich periodiku (ČLČ) publikoval několik pojednání z porodnictví a z praxe venkovského lékaře. Na odpočinku střídal pobyt na milovaném Klatovsku s Prahou, kde žila většina jeho dětí i vnoučat. Zemřel 16. července 1917 ve Švihově. Jeho synem byl dramatik, spisovatel, šéf činohry ND Jaroslav Kvapil (1868-1950), manžel výše zmíněné divadelní herečky Hany Kvapilové, roz. Kubešové z Prahy (1860-1907).

Prameny

- Sňatek A. Cechnera: Státní oblastní archiv Plzeň. Sběrka matrik pro Plzeňský a Karlovarský kraj [on-line: actapublica.eu]: Fara Chudenice, kniha 18, NOZ, oddíl oddaných 1875-1905, s. 33, snímek 33/411.
- Narození Med. Dr. Ignáce Kvapila: Zemský archiv Opava. Sběrka matrik Severomoravského kraje, Řk. Fara Slatinice, sig. Č XII 3, inv. č. 6006, NZO 1782-1838, fol. 86, snímek 66/99
<http://vademecum.archives.cz/vademecum/permalink?xid=be96feb2-f13c-102f-8255-0050568c0263&scan=66>
- Biografický slovník pražské lékařské fakulty 1348 - 1939. Díl I. A-K. Red. [T. Smetanová a P. Svobodný], Ludmila Hlaváčková. Vydala Univerzita Karlova, Praha 1988. ISBN 80-7066-696-X.